

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙

๑. ดั่งได้สดับมา ในเมืองสาวัตถี ได้มีพราหมณ์คนหนึ่งชื่ออทินนบุพพะคะ ฯ เขาไม่เคยให้สิ่งของอะไรๆ แก่ใครๆ เพราะฉะนั้น คนทั้งหลายจึงจำ(ชื่อ) เขาได้ว่า อทินนบุพพะคะ นั้นแล ฯ เขาได้มีบุตรชายคนเดียว เป็นที่รักใคร่พอใจ ฯ ภายหลัง เขา อยากจะให้ให้นายช่างทำเครื่องประดับให้บุตรชายนั้น คิดว่า ถ้าเราจับบอกช่างทอง ก็จักต้องให้(เสีย)ค่ากำหนด จึงแผ่ทองคำ ทำให้เป็นต่างหูเกลี้ยงๆ เสียเอง แล้วได้ให้(แก่)บุตรชาย) ฯ เพราะฉะนั้น บุตรชายของเขาจึงได้ปรากฏโดยชื่อว่า มัญญกุณฑล นั้นแล ฯ ในเวลาที่บุตรชายนั้นอายุได้ ๑๖ ปี โรคผอมเหลืองเกิดขึ้นแล้ว ฯ มารดามองดูบุตรชายแล้วจึงพูด(กะพราหมณ์ผู้เป็นสามี) ว่า พราหมณ์ โรคเกิดขึ้นแล้วแก่บุตรชายของท่าน ขอท่านจงหาหมอมารักษาเขาฯ พราหมณ์. นางผู้เจริญ ถ้าเราจักหาหมอมา ก็จักต้องให้(เสีย)ค่าจ้าง(ค่ารักษา) หล่อนช่างมองไม่เห็นความหมดเปลืองทรัพย์ของเราบ้างเลย ฯ นางพราหมณี. เมื่อเป็นเช่นนั้น ท่านจักทำอะไรเล่า พราหมณ์ ฯ พราหมณ์. ความหมดเปลืองไปแห่งทรัพย์ จะไม่มีแก่เราโดยประการใด เราจักทำโดยประการนั้น ฯ พราหมณ์นั้น ไปยังสำนักของพวกหมอแล้วถามว่า สำหรับโรคชนิดไหน พวกท่าน จะปรุขยาชนิดไหน ฯ ลำดับนั้น พวกหมอก็บอกยามียาที่เข้าเปลือกไม้เป็นต้น ตามมี ตามเกิด แก่พราหมณ์นั้น ฯ เขานำเปลือกไม้เป็นต้นนั้นมาปรุขยา(ให้) แก่บุตรชาย ฯ เมื่อพราหมณ์นั้น ปรุขยานั้นอยู่นั้นแล โรคได้มีกำลัง(กล้า)แล้ว เข้าถึงภาวะที่ใครๆ เขียวยาไม่ได้แล้ว ฯ พราหมณ์ หยิ่งทราบได้ถึงภาวะที่บุตรชายอ่อนกำลังแล้ว จึงหาหมอมาคคนหนึ่ง ฯ

๒. ฝ่ายพราหมณ์ ไปเรือนแล้วเรียกนางพราหมณีมา พูดว่า นางผู้เจริญ จันจักนิมนต์พระสมณโคดมแล้วทูลถามปัญหา หล่อนจงทำ(จัด)เครื่องสักการะแล้วไปวิหาร ไม่ถวายบังคมพระบรมศาสดา ไม่ทำปฏิสันถาร ยืน ณ ที่ควร

ส่วนข้างหนึ่ง กราบทูลว่า พระโคตมผู้เจริญ ขอพระองค์พร้อมกับพระภิกษุสงฆ์
จงรับนิมนต์(ฉัน) ภัตตาหารของข้าพระองค์ เพื่อเสวยในวันพรุ่งนี้ ฯ พระบรม
ศาสดาทรงรับนิมนต์แล้ว ฯ เขาได้รับทราบถึงการรับนิมนต์ของพระบรมศาสดา
แล้วจึงมาโดยเร็ว ให้ตระเตรียมของเคี้ยวของฉัน(พร้อมสรรพ)ในเรือนพัก
ของตน ฯ พระบรมศาสดา ภิกษุสงฆ์แวดล้อมแล้ว เสด็จไปเรือนของพราหมณ์
นั้น ประทับนั่งบนอาสนะที่จัดแต่งไว้แล้ว ฯ พราหมณ์อังกาสแล้ว(เลี้ยงพระ)
โดยเคารพ ฯ มหาชน ชุมนุมกันแล้ว ฯ ฟังว่า เมื่อพระตถาคต อันพราหมณ์ผู้เป็น
มิจนาคิภูฏินิมนต์แล้ว หมู่ชน ๒ พวก ชุมนุมกัน พวกมิจนาคิภูฏินิมนต์กัน
ด้วยหมายใจว่า วันนี้ พวกเรา จักได้เห็นพระสมณโคตม ถูกพราหมณ์เบียดเบียน
(รุกไล่) ด้วยการถามปัญหา (ฝ่าย)พวกสัมมาทิฏฐิ ชุมนุมกันด้วยหวังใจว่า วันนี้
พวกเราจักคอยดู พุทธวิสัย พุทธลีลา ฯ ลำดับนั้น พราหมณ์เข้าไปเฝ้าพระตถาคต
ผู้ทรงทำภักติกเสร็จแล้วนั่งบนอาสนะต่ำ(กว่า)ได้ทูลถามปัญหาว่า พระโคตม
ผู้เจริญ มีหรือ ชื่อว่าเหล่าชน ที่ไม่ได้ถวายทานแก่พระองค์ ไม่ได้บูชา ไม่ได้
ฟังธรรม ไม่ได้อยู่จำอุโบสถ ไปบังเกิดในสวรรค์ ด้วยเหตุเพียง(ทำ)ใจเลื่อมใส
อย่างเดียว ฯ พระบรมศาสดา. พราหมณ์ เหตุใด ท่านจึงถามเรา ความที่ตนทำใจ
ให้เลื่อมใสในเราแล้วบังเกิดในสวรรค์ มีภูฏกฤษณ์ผู้เป็นบุตรของท่านบอกแก่
ท่านแล้วมิใช่หรือ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔ แปล ไทยเป็นมคธ

๑. สาวตถุธิยํ กิร อทินนปฺพุพโก นาม พุราหฺมโณ อโหสิ ฯ เตน กสฺสจิ กิณฺจि น ทินฺนปฺพุพํ เตน ตํ อทินนปฺพุพโกเควฺว สญฺชานีสุ ฯ ตสฺสเสกปฺตุตโก อโหสิ ปิโย มนาโป ฯ อถสฺส ปิณฺนุชนํ การุทกาโม สเจ สุวณฺณการุสสาจิกิขิสฺสามิ เวตนํ ทาทพฺพํ ภวิสฺสตีติ สยเมว สุวณฺณํ โกญฺญเหตุวามญฺจฺจานิ กุณฺฑลานิ กตุวา อทาสิ ฯ เตนสฺส ปฺตุโต มญฺจฺจกฺกณฺฑลิตฺเตวฺว ปญฺญาธิตฺถ ฯ ตสฺส โสฬสวสฺสกาเล ปณฺฑุโรโค อุทปาธิ ฯ มาตา ปฺตุตํ ไอโลเกตุวา พุราหฺมณฺ ปฺตุตสฺส เต โรโค อุปฺปนฺโน ติกิจฺจาเปหิ นนฺติ อาห ฯ โภติ สเจ เวชฺชํ อานสฺสามิ ภตฺตเวตนํ ทาทพฺพํ ภวิสฺสตี ตฺวํ มม ฐนฺจฺเจทํ น ไอโลเกสตี ฯ อถ ก็ กวิสฺสตี พุราหฺมณฺนาติ ฯ ยถา เม ฐนฺจฺเจโท น โหติ ตถา กวิสฺสามีติ ฯ โส เวชฺชานํ สนฺตีกํ คนฺตุวา อสุกโรคสฺส นาม ตุมฺเห ก็ เกสฺชชํ กโรธาติ ปฺจุจฺฉิ ฯ อถสฺส เต ยํ วา ตํ วา รุกฺษตจาทิ อัจจิกฺขนฺติ ฯ โส ตํ อหริตุวา ปฺตุตสฺส เกสฺชชํ กโรติ ฯ ตํ กโรนฺตสฺสเวสฺส โรโค พลวา อโหสิ อเตกิจฺจณฺภาวํ อูปาคมิ ฯ พุราหฺมโณ ตสฺส ทุพฺพลภาวํ ฌตุวา เอกํ เวชฺชํ ปกฺโกสิ ฯ

๒. พุราหฺมโณปิ เคนฺหํ คนฺตุวา พุราหฺมณฺ อามนฺเตตุวา ภทฺเท อหํ สมณฺณํ โคตมํ นิมนฺเตตุวา ปญฺหํ ปฺจุจฺฉิสฺสามิ สกฺกการํ กโรหีติ วตุวา วิหารํ คนฺตุวา สตุถารํ เนว อภิวาเทตุวา น ปฏิสฺสนฺถารํ กตุวา เอกมฺนตํ จิโต โภ โคตม อธิวาเสหิ เม อชฺชตนาย ภตฺตํ สทฺธี ภิกฺขุสงฺฆเมนาติ อาห ฯ สตุถา อธิวาเสสิ ฯ โส สตุถุ อธิวาสนํ วิทิตฺวา เวเคนาคนฺตุวา สกฺนิเวสเน ขาทนียํ โภชนียํ ปฏฺยทาเปสิ ฯ สตุถา ภิกฺขุสงฺฆมฺปริวุโต ตสฺส เคนฺหํ คนฺตุวา ปญฺญตฺตาสเน นิสีทิ ฯ พุราหฺมโณ สกฺกจฺจํ ปริวิสิ ฯ มหาชนโน สนฺนิปติ ฯ มิจฺจาทิฏฺฐิเกน กิร ตถาคเต นิมนฺตเต เทว ชนกาธา สนฺนิปตฺนฺติ: มิจฺจาทิฏฺฐิกา อชฺช สมณฺณํ โคตมํ ปญฺหํ ปฺจุจฺฉาย วิเหจฺยมานํ ปสฺสตีสุสามาติ สนฺนิปตฺนฺติ

สมมาทิฏฐิภา อหุช พุทฺธวิสัย พุทฺธลีพหํ ปสฺสิสฺสสามาติ สนนฺนิปตฺนฺติ ฯ อถ
 พุราหุมนโณ กตภคฺตฺตฺกิจฺจํ ตถาคตํ อุปสงฺกมิตฺวา นีจาสเน นิสฺสินฺโน ปณฺหํ
 ปุจฺฉติ โภ โคตม ตุมฺหากํ ทานํ อทตฺวา ปุชฺชํ อกตฺวา ฐมฺมํ อสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 อุโปสถวาสิ อวสฺสิตฺวา เกวลํ มโนปฺสาทมตฺเตเนว สกฺเค นินฺนพฺตฺตา นาม
 โหนฺตฺติติ ฯ พุราหุมน กสฺมา มํ ปุจฺฉติ นนฺ เต ปุตฺเตน มฏฺฐกฺกณฺทลينا
 มยิ มนํ ปฺสาเทตฺวา อตฺตโน สกฺเค นินฺนพฺตฺตาโว กถิตฺติติ ฯ
